

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับ
ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่พัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.47)

2. ผลการพัฒนาสื่อนำเสนอองค์ความรู้แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาองค์ความรู้แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.40)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ศึกษาจากงานแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.51)

อภิปรายผล

การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่พัฒนาขึ้น พบประเด็นที่ควรจะมาอภิปรายการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาเว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้นำแหล่งการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นทำการปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับ พิสุทธา อารีราษฎร์ และ วิทยา อารีราษฎร์ (2554 : 55-56) ได้ทำการวิจัย รายงานผลการศึกษารายงานการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในการใช้สื่อเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 90 คน

สามารถผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้จำนวน 90 เรื่อง ตามประเภทแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งผลประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เข้ารับการอบรมผลิตขึ้นมีคุณภาพโดยรวมในระดับมาก นอกจากนั้นผู้เข้ารับการอบรมบางส่วน ได้พัฒนาองค์ความรู้เพิ่ม ในรูปแบบที่เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เอกสารเวิร์ด หรือเอกสารพีดีเอฟ (PDF File) หรือภาพวิดิทัศน์การจัดพื้นที่เว็บไซต์ คณะผู้วิจัยดำเนินการจัดพื้นที่เว็บไซต์ และจัดการอบรมการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรตามมาตรา 25 จำนวน 90 คน ผลการอบรมพบว่า เว็บไซต์ของผู้เข้ารับการอบรมมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักทั้ง ส่วนหัวเว็บไซต์ ส่วนรายการเมนูหลักส่วนแสดงข้อมูลของแต่ละรายกาย ส่วนเชื่อมโยงเว็บไซต์อื่น ๆ แหล่งการเรียนรู้มีเนื้อหา/ข้อมูลเหมาะสม ครบถ้วน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีเนื้อหา/องค์ประกอบที่ครบถ้วน และเว็บไซต์มีความน่าสนใจ การตกแต่งเว็บไซต์การนำเสนอข้อมูล/องค์ความรู้เพิ่มส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในทุก ๆ ด้าน การติดตามประเมินผลหลังการอบรม พบว่า หลังการอบรม มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 36 คน ที่มีการปรับปรุงข้อมูลเว็บไซต์อยู่เสมอ ผู้เข้ารับการอบรมมีการขยายผลการอบรมเพิ่ม ได้แก่ สมาคมครูภูมิปัญญาไทยภาคตะวันออกเฉียงใต้ขยายผลจัดการอบรมให้แก่ครูภูมิปัญญาไทยภาคตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน 20 คน และสมาคมครูภูมิปัญญาไทยภาคเหนือได้ขยายผลจัดการอบรมให้แก่ครูภูมิปัญญาไทยภาคเหนือ จำนวน 50 คน ในขณะเดียวกันผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ นางสาวอมรรัตน์ ศรีสร้อย บรรณารักษ์ ชำนาญการ ของห้องสมุดประชาชนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดขอนแก่น ส่งผลงานแหล่งเรียนรู้เข้าร่วมประกวดคชกย่องได้รับรางวัลระดับคชกย่องผู้มีผลงานด้านเครือข่ายการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับสถาบันวิจัยสังคม (Social Research Institute. 1998 : 37) ได้ทำการศึกษานักภูมิปัญญาชาวบ้านประเทศมาเลเซียผลการศึกษาพบว่า ได้มีการศึกษานักภูมิปัญญาชาวบ้านน้อยมาก ถึงแม้จะมีข้อมูลมากมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีพื้นบ้านก็ตาม อย่างไรก็ตามความรู้และทักษะที่แสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้านครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ คือการเกษตร การประมง สถาปัตยกรรม การหาประโยชน์จากป่า รวมทั้งหาของป่าและการใช้สมุนไพร

2. ผลการประเมินคุณภาพเว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่มีต่อแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.47) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยนำเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณภัสส์ สิริเกียรติ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินคุณภาพเว็บไซต์ชุดปฏิบัติการพิเศษมอดินแดงมหาวิทยาลัยขอนแก่นผลการศึกษาพบว่าผลการศึกษาพบว่า

ข้าราชการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นข้าราชการสาย ก. ดำรงตำแหน่งเป็น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 57.71 มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 94.53 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 47.76 เคยใช้บริการเว็บไซต์ชุดปฏิบัติการพิเศษมอดินแดง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 67.16 และส่วนใหญ่เข้าไปดูข่าวประชาสัมพันธ์/ข่าวทั่วไป/ข่าวกิจกรรม จำนวน 149 คนคิดเป็นร้อยละ 74.13พนักงานมหาวิทยาลัยที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานสายสนับสนุน จำนวน98 คน คิดเป็นร้อยละ 75.97 ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 53.49มีอายุการทำงาน 4 – 6 ปี มากที่สุดจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 41.86 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 47.29 เคยใช้บริการเว็บไซต์ชุดปฏิบัติการพิเศษมอดินแดง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 62.02 และส่วนใหญ่เข้าไปดูข่าวประชาสัมพันธ์/ข่าวทั่วไป/ข่าวกิจกรรม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 63.57จากการศึกษาการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ชุดปฏิบัติการพิเศษมอดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ผลการประเมินเว็บไซต์โดยรวมร้อยละ 78.40 อยู่ในระดับปานกลางการประเมินคุณภาพเว็บไซต์ ชุดปฏิบัติการพิเศษมอดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” คิดเป็นร้อยละ 78.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีการประเมินอยู่ในระดับ “ดี” 3 ลำดับแรก คือ ด้านความน่าเชื่อถือ (ร้อยละ 82.61) รองลงมาคือ ด้านความทันสมัยของข้อมูล (ร้อยละ 81.49) และความหลากหลายของข้อมูล (ร้อยละ 81.39) ส่วนข้อข้อที่มีการประเมินอยู่ในระดับ “ปานกลาง” คือ ด้านการเข้าถึงข้อมูล (ร้อยละ 78.78) ด้านความเป็นมิตรมีเดีย (ร้อยละ 78.39) ด้านการให้ข้อมูล (ร้อยละ 76.66) ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล (ร้อยละ 76.60) ด้านเนื้อหาและข้อมูล (ร้อยละ 75.67) และด้านการนำไปใช้จริง (ร้อยละ 74.24)

3. ผลการพัฒนาสื่อนำเสนอองค์ความรู้แหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายประชาชนชาวบ้านศรีนครพัฒนาในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เมื่อพัฒนาองค์ความรู้ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพ จากนั้นทำการปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำ สอดคล้องกับ นราธิป ทองปาน (2554 : 197) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการอบรมการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการอบรมการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก 2) ชุดฝึกอบรมตามรูปแบบการอบรมการพัฒนาหนังสือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก 3) ผู้เข้าอบรมมีผลการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 4) ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อ

รูปแบบการอบรมการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

5) คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

4. ผลการประเมินคุณภาพสื่อนำเสนอองค์ความรู้พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่าย
 ประชาชนบ้านศรีนครพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาองค์ความรู้แหล่งการ
 เรียนรู้ศูนย์เครือข่ายประชาชนบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด
 ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.40) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เมื่อพัฒนาองค์ความรู้ในรูปสื่อ
 อิเล็กทรอนิกส์เสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นให้
 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพ จากนั้นทำการปรับปรุงตามที่ได้รับคำแนะนำซึ่ง
 สอดคล้องกับ สุจิตรา จำจิตร (2551 : 106) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพสื่อ
 ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษารายว่านักท่องเที่ยว
 ชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ
 20-29 ปี ส่วนใหญ่เป็น โสด และสมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง/ผู้ใช้แรงงาน
 ส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 50, 000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว มากกว่า 9,000 บาท
 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปัจจุบันอยู่ที่ประเทศไทย/กรุงเทพ โดยมีสัญชาติอเมริกันคุณภาพสื่อ
 ประชาสัมพันธ์ในการจูงใจ ผลจากการวิจัยพบว่า สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพในการจูงใจการ
 ท่องเที่ยว มากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ เว็บไซต์, เพื่อน, นิตยสาร/วารสาร, หนังสือคู่มือการท่องเที่ยว
 และโทรทัศน์ และคุณภาพของสื่อในการจูงใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ พบว่า
 ข้อมูลสร้างความเข้าใจและมีประโยชน์ และรูปภาพหรือเสียงประกอบน่าสนใจ มีคุณภาพในการจูง
 ใจมากที่สุดจากพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว
 ชาวต่างชาติส่วนใหญ่ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาจาก เพื่อน
 มากที่สุด เมื่อแบ่งตามประเภทของสื่อพบว่าสื่อบุคคลที่ทำให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือเพื่อน สื่อสิ่งพิมพ์ที่ทำให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูล
 ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือหนังสือคู่มือการท่องเที่ยว และสื่อ โสต
 ทัศนที่ทำให้นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุดคือ
 เว็บไซต์นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยส่วนใหญ่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลา 12.00– 6.00 น.
 และนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเดือนละ
 สี่ครั้งจากการสำรวจความพึงพอใจในการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า
 นักท่องเที่ยวต่างชาติ เกือบทั้งหมด เห็นว่า ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 อย่างเพียงพอแนวทางการพัฒนาคุณภาพสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใน

กรุงเทพมหานคร แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านรูปแบบ/วิธีการนำเสนอของสื่อ ใช้สื่อที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ และนำเสนอ สื่อความหมาย ได้อย่างครบถ้วน ไม่ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง 2) ด้านเนื้อหาที่ทันสมัย ใช้สื่อที่มีเนื้อหาที่ทันสมัย ดึงดูดใจ และมีการอัปเดตข้อมูล ปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ 3) ด้านการเข้าถึงสื่อ ต้องเข้าถึง ได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว 4) ด้านความเพียงพอของจำนวนสื่อ ต้องเพียงพอกับความต้องการและจำนวนของนักท่องเที่ยว 5) ด้านการสร้าง ความเข้าใจและประโยชน์ของข้อมูล ต้องเป็นข้อมูลที่เข้าใจง่ายและก่อให้เกิดความรู้ ง่ายต่อการสื่อความหมายและตีความ ไม่กำกวมและชัดเจน 6) ด้านรูปภาพ/เสียงประกอบ การใช้สื่อที่มีรูปภาพหรือเสียงประกอบที่น่าสนใจสามารถช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านศรีนครพัฒนาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาระดับการประเมินรายข้อพบว่าบุคคลทั่วไปที่เข้ามาเยี่ยมชม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อซึ่งสอดคล้องกับ วิจิวัต มั่นกระโทก (2553 : 95) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจและความรู้ของผู้ผ่านการอบรมจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2552 ร้อยละ 67.2 เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 46 ปี เกษตรกรร้อยละ 80.0 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือ ชั้นประถมศึกษาและไม่มีตำแหน่งทางสังคมคิดเป็นร้อยละ 90.0 มีการถือครองพื้นที่ทำกินระหว่าง 1-5 ไร่ ร้อยละ 68.9 มีการเช่าที่ทำกินระหว่าง 1-5 ไร่ ร้อยละ 97.8 และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน และทำกิจกรรมการเกษตรกรเฉลี่ย 1 กิจกรรมต่อครัวเรือน ร้อยละ 38.89 อีกทั้งยังมีรายได้จากภาคเกษตรกรเฉลี่ย 6,741 บาทต่อเดือน และเกษตรกรมีรายจ่ายในครัวเรือนเฉลี่ย 5,068 บาทต่อเดือน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1.1 ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าเยี่ยมชมแหล่งการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเตรียมความพร้อมและพื้นฐานการใช้งาน

1.2 การเข้าเยี่ยมชมแหล่งการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตควรมีผู้คอยแนะนำ ตอบข้อซักถาม และคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาระหว่างเข้าใช้งาน

1.3 ควรเตรียมอุปกรณ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ วินโดว์ XP และ Internet เพื่อเข้าถึงข้อมูลให้พร้อม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลิตภัณฑ์ของแหล่งการเรียนรู้เข้าไปใช้ในการซื้อขายผ่าน e-commerce

2.2 ควรมีการจัดทำแหล่งการเรียนรู้เสมือนจริง เพื่อให้มีความน่าสนใจและสามารถศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้จริง

2.3 นำเสนอองค์ความรู้ผ่านโมบายแอปพลิเคชัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY